

Ministerie van Economische Zaken

Wijzigingsbesluit

Natura 2000-gebied # 76

Veluwerandmeren

Wijzigingsbesluit Natura 2000-gebied Veluwerandmeren

De Staatssecretaris van Economische Zaken

Gelet op artikel 2.1, lid 7 van de Wet natuurbescherming;

Gelet op artikel 9.1, tweede-, en derde lid van de Wet natuurbescherming;

BESLUIT:

Artikel 1

1. Kaartblad 1 dat onderdeel uitmaakt van het besluit van 16 februari 2010 (Stcrt. 2010, 2212) tot aanwijzing van Veluwerandmeren als Natura 2000-gebied, wordt vervangen door het kaartblad dat onderdeel uitmaakt van dit besluit.
2. De nota van toelichting die onderdeel uitmaakt van het in het eerste lid bedoelde besluit, wordt aangevuld op de in de nota van toelichting bij dit besluit aangegeven wijze.
3. De doelstellingen van het beschermde natuurmonument dat is opgegaan in het Natura 2000-gebied en die grond van het tweede lid van artikel 9.1, tweede lid van de Wet natuurbescherming zijn vervallen, zijn verwijderd uit de nota van toelichting behorend bij het in het eerste lid bedoelde besluit en de begrenzing van het beschermde natuurmonument is verwijderd van de daarbij behorende kaart.

Artikel 2

1. De bekendmaking van dit besluit geschiedt in de Staatscourant.
2. Dit besluit treedt in werking op de dag na bekendmaking in de Staatscourant.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
w.g. Martijn van Dam
d.d. 30 maart 2017

Dit wijzigingsbesluit en de daarbij behorende Nota van toelichting worden gedurende zes weken ter inzage gelegd. De exacte periode en locatie worden vermeld in de bekendmaking die wordt gepubliceerd in de Staatscourant en in de advertentie die wordt gepubliceerd in gedrukte media en op internet. Het wijzigingsbesluit kan digitaal worden ingezien via de website www.rijksoverheid.nl/natura2000.

Belanghebbenden die hun zienswijze als bedoeld in artikel 3:15 van de Algemene wet bestuursrecht naar voren hebben gebracht of die het redelijkerwijs niet verweten kan worden geen zienswijze naar voren te hebben gebracht, kunnen gedurende zes weken ná de bekendmaking beroep instellen bij de rechtbank. Ingevolge artikel 8:7, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht is bevoegd de rechtbank binnen het rechtsgebied waarvan de indiener van het beroepschrift zijn woonplaats in Nederland heeft. Indien de indiener van het beroepschrift geen woonplaats in Nederland heeft, is bevoegd de rechtbank binnen het rechtsgebied waarvan het bestuursorgaan zijn zetel heeft. Het rechtsgebied is te bepalen aan de hand van de volgende website: www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/Rechtbanken/Paginas/Werk-en-rechtsgebieden-rechtbanken.aspx. Op grond van artikel 9.1, derde lid van de Wet natuurbescherming kan geen beroep worden ingesteld tegen artikel 1, derde lid van dit besluit.

Mededeling ten behoeve van de kadastrale inschrijving van dit wijzigingsbesluit: het primaire besluit Veluwerandmeren is ingeschreven onder stuknummer OZ4 57922/197.

Nota van toelichting behorende bij het wijzigingsbesluit Natura 2000-gebied Veluwerandmeren

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De oostzijde van het Drontermeer wordt uitgebreid met een natuurontwikkelingsgebied van ca. 42 ha voor Roerdomp en Grote Karekiet. De aanleg van het gebied maakt deel uit van de integrale gebiedsontwikkeling IJsseldelta-Zuid dat onder andere voorziet in de uitbreiding van het recreatiegebied Roggebot ten noorden van het gebied, de aanleg van recreatieve voorzieningen langs het gebied, en de aanleg van een nieuwe – bevaarbare- IJsselarm (Reevediep) waarmee de IJssel en het Drontermeer met elkaar worden verbonden. Deze hoogwatergeul is bedoeld om in extreme omstandigheden hoogwater van de IJssel doeltreffend te kunnen afvoeren via het Drontermeer en het Vossemeer naar het IJsselmeer. De hoogwatergeul is opgenomen in het basispakket van de Planologische Kernbeslissing Ruimte voor de Rivier (Stcrt. 2013, 5064).

1.2 Doel van het wijzigingsbesluit

Het besluit tot aanwijzing van de Veluwerandmeren als Natura 2000-gebied dat in februari 2010 is vastgesteld (Stcrt. 2010, 2012), wordt middels dit besluit gewijzigd. De wijziging betreft de aanwijzing als Natura 2000-gebied van 42,7 ha aangelegd natuurgebied, waarvan 8 ha compensatiegebied (ADC-toets). Door de aanwijzing wordt nieuw leefgebied voor soorten van het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren geïntegreerd in Natura 2000.

Van de gelegenheid wordt gebruik gemaakt om:

- de doelstellingen van het beschermd natuurmonument te verwijderen uit de nota van toelichting van het oorspronkelijke besluit;
- een toelichting te geven op de algemene exclaveringsformule in paragraaf 3.4 van de nota van toelichting van het oorspronkelijke besluit.

1.3 Voorafgaande besluitvorming compensatie

Voor het project IJsseldelta-Zuid is in 2013 een vergunning verleend volgens de Natuurbeschermingswet 1998 waarin het voorschrift is opgenomen dat er een leefgebied wordt aangelegd voor de broedvogels Roerdomp en Grote Karekiet ter grootte van 42,7 ha.¹ Dit betreft zowel Vogel- als Habitatrichtlijngebied. Daarvan is 8 ha compensatiegebied volgens de ADC-toets als bedoeld in de artikelen 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998.² Binnen het compensatiegebied is het aanbod van geschikt habitat voor de beide broedvogels inmiddels groter dan het verlies waarvoor de compensatie is bedoeld.³ De verwachting is dat de draagkracht voor beide soorten in het gehele gebied van 42,7 ha de komende jaren zal toenemen; deze is voor het peiljaar 2020 geschat op 1-3 Roerdompen en 2-4 Grote Karekieten.³ De Europese Commissie is in januari 2017 in kennis gesteld dat er een uitbreiding heeft plaats gevonden om ruimte te geven aan compensatie.

1.4 Doelstelling beschermd natuurmonument

Met ingang van 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht, waardoor de doelstellingen ten aanzien van het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis van het voormalige beschermd natuurmonument geen onderdeel meer uitmaakt van de instandhoudingsdoelstelling van het Natura 2000-gebied.⁴

¹ Ministerie van Economische Zaken, Definitief besluit vergunning Natuurbeschermingswet 1998 project IJsseldelta-Zuid, 5 december 2013, voorschrift 29 op pagina 6, Den Haag. Het natuurontwikkelingsproject is in stand gebleven in de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, uitspraak 201401736/4/R6 van 25 november 2015.

² Ministerie van Economische Zaken, Addendum Passende Beoordeling IJsseldelta-Zuid, kenmerk 1229643 d.d. 28 april 2015, ten grondslag gelegd bij het definitief besluit vergunning NBwet 1998 van 5 december 2013.

³ R.M.G. van der Hut, 2016. Monitoring Rietmoeras fase 0 ten behoeve van het project IJsseldelta. Jaarrapport 2016. A&W-rapport 2242 Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

⁴ Ingevolge artikel 15a, tweede en derde lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 was het aanwijzingsbesluit van het staatsnatuurmonument Drontermeer (Stcrt. 1998, nr. 133) als zodanig reeds van rechtswege vervallen.

1.5 Toelichting bij de kaarten en uitgesloten delen

Voor wat betreft de algemene exclaveringsformule gelden de volgende peildata:

- voor de gebiedsdelen die eerder zijn aangewezen als Vogelrichtlijngebied 24 maart 2000;
- voor de gebiedsdelen die eerder op de communautaire lijst zijn geplaatst als Habitatrictlijngebied 7 december 2004;
- voor de gebiedsdelen die zijn gewijzigd door het Natura 2000-besluit PDN/2009-076: 16 februari 2010;
- voor de uitbreiding met natuurontwikkelingsgebied aan de oostzijde van het Drontermeer de datum van publicatie van dit wijzigingsbesluit in de Staatscourant.

1.6 Openbare voorbereidingsprocedure

Van 6 juni 2013 tot en met 17 juli 2013 heeft het ontwerp wijzigingsbesluit ter inzage gelegen.

Er zijn drie zienswijzen ingediend.

Een inspreker vraagt om in de nota van toelichting op te nemen dat rekening is gehouden met toekomstige ontwikkelingen (uitbreiding recreatiegebied, fietspaden en woningbouw ten oosten van het gebied) middels een verstoringszone van 150 m binnen de begrenzing van het N2000-gebied zoals vastgelegd in de Passende beoordeling d.d. 20 maart 2013. En dat deze ontwikkelingen daarmee geen nadelige invloed hebben op het Natura 2000-gebied. En om bij de beschrijving van de begrenzing rekening te houden met de toekomstige ontwikkelingen zoals opgenomen in het ontwerpbestemmingsplan IJsseldelta-Zuid.

De zienswijze is deels overgenomen. De tekst over de integrale gebiedsontwikkeling IJsseldelta-Zuid is aangevuld (zie verder paragraaf 2.2 van deze nota van toelichting).

In de tekst over de begrenzing van paragraaf 3.3 van de oorspronkelijke nota van toelichting zijn de genoemde toekomstige ontwikkelingen en bufferzone niet overgenomen. Uit vaste jurisprudentie is gebleken dat bij de begrenzing alleen rekening gehouden kan worden met overwegingen van ecologische aard. Dat is in de zienswijze niet het geval. Wat betreft bufferzones wordt verwezen naar het antwoord op pagina 52 van bijlage C van het oorspronkelijke aanwijzingsbesluit.

Meerdere insprekers vragen om de grenzen van het Natura 2000-gebied in het Drontermeer en van het Natura 2000-gebied in het Vossemeer aan te passen naar aanleiding van de voorziene aanpassingen aan de Roggebotsluis/ de reconstructie van de N307, de reconstructie van de Drontermeerdijk. En aan de gemeente Dronten kenbaar te maken dat de verkeerskundige aanpassingen in het bestemmingsplan niet mogelijk zijn door de mogelijke impact op de beide N2000 gebieden, waarvan de gevolgen niet zijn onderzocht.

De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van het besluit.

De grenzen van het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren, waartoe het Drontermeer behoort, en het Natura 2000-gebied Ketelmeer & Vossemeer zijn onherroepelijk. De genoemde toekomstige ontwikkelingen kunnen geen aanleiding zijn om de begrenzing van de Natura 2000-gebieden te verkleinen. Verkleining van gebieden wordt door de Europese Commissie, gelet op de Europese jurisprudentie, slechts in uitzonderlijke gevallen aanvaardbaar geacht indien bij de oorspronkelijke aanwijzing een duidelijke wetenschappelijke fout is gemaakt. Het moet dan gaan om nieuwe ecologische feiten en omstandigheden van de genoemde gebieden. De insprekers hebben dergelijke feiten niet ingebracht. Toekomstige ontwikkelingen die niet nodig zijn voor het beheer van de Natura 2000-gebieden kunnen worden beoordeeld op grond van paragraaf 2.3 van de Wet natuurbescherming. Een dergelijke beoordeling valt buiten de werking van dit wijzigingsbesluit (ex artikel 2.1 Wet natuurbescherming).

Een inspreker vraagt om de voorgenomen aanpassing van de begrenzing en oppervlakte van het Natura 2000-gebied te heroverwegen. De vrees is dat de bedrijfsvoering grote schade zal lijden als gevolg van de wijziging van het Natura 2000-gebied en vraagt welke gevolgen de wijziging van het Natura 2000-gebied voor het bedrijf zal hebben. Inspreker vraagt om een onderbouwing van het voornemen tot aanwijzing. Inspreker is van mening dat de algemene beginselen van behoorlijk bestuur niet in acht zijn genomen, en vraagt in hoeverre de belangen van inspreker worden meegewogen en in hoeverre er sprake is van een zorgvuldig en goed gewogen besluit.

De zienswijze heeft geleid tot aanpassing van de nota van toelichting bij dit besluit. Volgens vaste jurisprudentie kan de begrenzing van een Natura 2000-gebied enkel worden vastgesteld op basis van

ecologische overwegingen. Dit betekent dat economische en andere belangen niet worden meegenomen. De ecologische overwegingen zijn dan ook in de nota van toelichting verduidelijkt (zie paragraaf 2.5). Ook is in paragraaf 1.3 actuele informatie gegeven over de besluitvorming die vooraf is gegaan aan dit wijzigingsbesluit. Dit wijzigingsbesluit heeft geen gevolgen voor het bedrijf wat stikstof betreft want het Natura 2000-gebied is niet opgenomen in het Programma Aanpak Stikstof 2015-2021. Er zijn geen instandhoudingsdoelstellingen voor stikstofgevoelige habitattypen of soorten met stikstofgevoelig leefgebied. Of er andere gevolgen zijn kan duidelijk worden uit de beoordeling van een vergunningaanvraag volgens de Wet natuurbescherming door Gedeputeerde Staten van Overijssel, of uit het Natura 2000-beheerplan.

2. WIJZIGINGEN IN DE NOTA VAN TOELICHTING VELUWERANDMEREN

2.1 In de Nota van toelichting wordt hoofdstuk 2, eerste alinea als volgt aangevuld:

“Voor het project IJsseldelta-Zuid is in 2013 een vergunning verleend volgens de Natuurbeschermingswet 1998 waarin het voorschrift is opgenomen dat er een leefgebied wordt aangelegd voor de broedvogels Roerdomp en Grote Karekiet ter grootte van 42,7 ha.¹ Dit betreft zowel Vogel- als Habitatrichtlijngebied. Daarvan is 8 ha compensatiegebied volgens de ADC-toets als bedoeld in de artikelen 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998.² De Europese Commissie is in januari 2017 in kennis gesteld dat er een uitbreiding heeft plaats gevonden om ruimte te geven aan compensatie.”

2.2 De gebiedsbeschrijving (Paragraaf 3.1) wordt als volgt aangevuld:

“De oostzijde van het Drontermeer wordt uitgebreid met een natuurontwikkelingsgebied van ca. 42 ha voor Roerdomp en Grote Karekiet. Dit terrein bestaat uit rietmoeras in ontwikkeling en open water dat in open verbinding staat met het Drontermeer. De aanleg van het gebied maakt deel uit van de integrale gebiedsontwikkeling IJsseldelta-Zuid dat onder andere voorziet in de uitbreiding van het recreatiegebied Roggebot ten noorden van het gebied, de aanleg van recreatieve voorzieningen langs het gebied, en de aanleg van een nieuwe -bevaarbare- IJsselarm (Reevediep) waarmee de IJssel en het Drontermeer met elkaar worden verbonden. Deze hoogwatergeul is bedoeld om in extreme omstandigheden hoogwater van de IJssel doeltreffend te kunnen afvoeren via het Drontermeer en het Vossemeer naar het IJsselmeer. De hoogwatergeul is opgenomen in het basispakket van de Planologische Kernbeslissing Ruimte voor de Rivier (Stcrt. 2013, 5064).”

2.3 In de Nota van toelichting wordt in paragraaf 3.3 de eerste zin van de eerste alinea vervangen door:

“De begrenzing van het Natura 2000-gebied is aangegeven op de bij de aanwijzing behorende kaarten (datum kaartproductie: 6-2-2017)⁵.”

2.4 In de Nota van toelichting van het aanwijzingsbesluit wordt in paragraaf 3.3 de derde alinea met betrekking tot de oppervlakte van het gebied vervangen door onderstaande tekst:

“Het Natura 2000-gebied beslaat een oppervlakte van 6166 ha, dat zowel het Vogelrichtlijngebied als het Habitatrichtlijngebied betreft. Voor de oppervlakte wordt verwezen naar de legenda van de bij dit besluit behorende kaarten. Deze cijfers betreffen bruto-oppervlakten omdat bij de berekening geen rekening is gehouden met niet op de kaart, tekstueel uitgesloten delen.”

2.5 In de Nota van toelichting wordt in paragraaf 3.3 aan de vijfde alinea toegevoegd:

“Langs het toegevoegde natuurontwikkelingsgebied ten westen van Kampen volgt de grens aan de landzijde de buitenteen van de nieuw aangelegde waterkering, aan de zuidzijde de noordkant van de spoorlijn (tunnel Hanzelijn) en aan de noordzijde de zuidoever van het Nieuwe Reeve (de watergang langs de zuidzijde van Jachthaven Roggebotsluis).”

2.6 In de Nota van toelichting wordt aan paragraaf 3.3 verder de volgende alinea toegevoegd:

“Het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren wordt ter hoogte van Kampen tussen het recreatiegebied Roggebot (nabij de huidige Roggebotsluis) en de tunnel van de Hanzelijn uitgebreid met een recent aangelegd water- en rietmoerasgebied (42,7 ha), waarvan 8 ha compensatiegebied (ADC-toets). Door de aanwijzing wordt nieuw leefgebied voor soorten van het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren geïntegreerd in Natura 2000. Dit gebied aan de oostzijde van de bestaande oeverwal is ontstaan door ontgraving van voormalige landbouwgronden (ook de bestaande oeverwal is opgenomen in de uitbreiding). In het oosten, noorden en zuiden wordt het omgeven door water dat in open verbinding staat met het Drontermeer. Door deze verbinding is het in hydrologisch en

⁵ Sinds 1 april 2013 wordt in elk besluit de datum vermeld waarop de bijbehorende kaart is geproduceerd.

ecologisch opzicht een onderdeel geworden van het Drontermeer, het noordelijkste meer van de Veluwerandmeren. In de uitbreiding wordt ca. 20 ha waterriet ontwikkeld ten behoeve van grote karekiet (A298) en roerdomp (A021), waarvoor instandhoudingsdoelstellingen van toepassing zijn. Inrichting en beheer van het terrein zijn erop gericht zo snel mogelijk geschikt leefgebied voor beide soorten in de vorm van rietmoeras te creëren. Binnen het compensatiegebied is het aanbod van geschikt habitat voor de beide broedvogels inmiddels groter dan het verlies waarvoor de compensatie is bedoeld.³ De verwachting is dat de draagkracht voor beide soorten in het gehele gebied van 42,7 ha de komende jaren zal toenemen; deze is voor het peiljaar 2020 geschat op 1-3 Roerdampen en 2-4 Grote Karekieten.³ De voor deze vogelsoorten noodzakelijke vegetatiestructuur wordt bereikt en in stand gehouden door passend beheer (zeer extensief cyclisch maaibeheer) op de gehele oppervlakte. Het ingerichte gebied zal door de aanwezigheid van open water en drassige oevers snel geschikt worden als leefgebied voor diverse pleisterende watervogels waarvoor het gebied is aangewezen (o.a. grote zilverreiger (A027), krakeend (A051), slobbeend (A056) en meerkoet (A125)). Ook is het gebied geschikt als voedselgebied voor de meervleermuis (H1318), een van de soorten van bijlage II van de Habitatrictlijn waarvoor het gebied is aangewezen.”

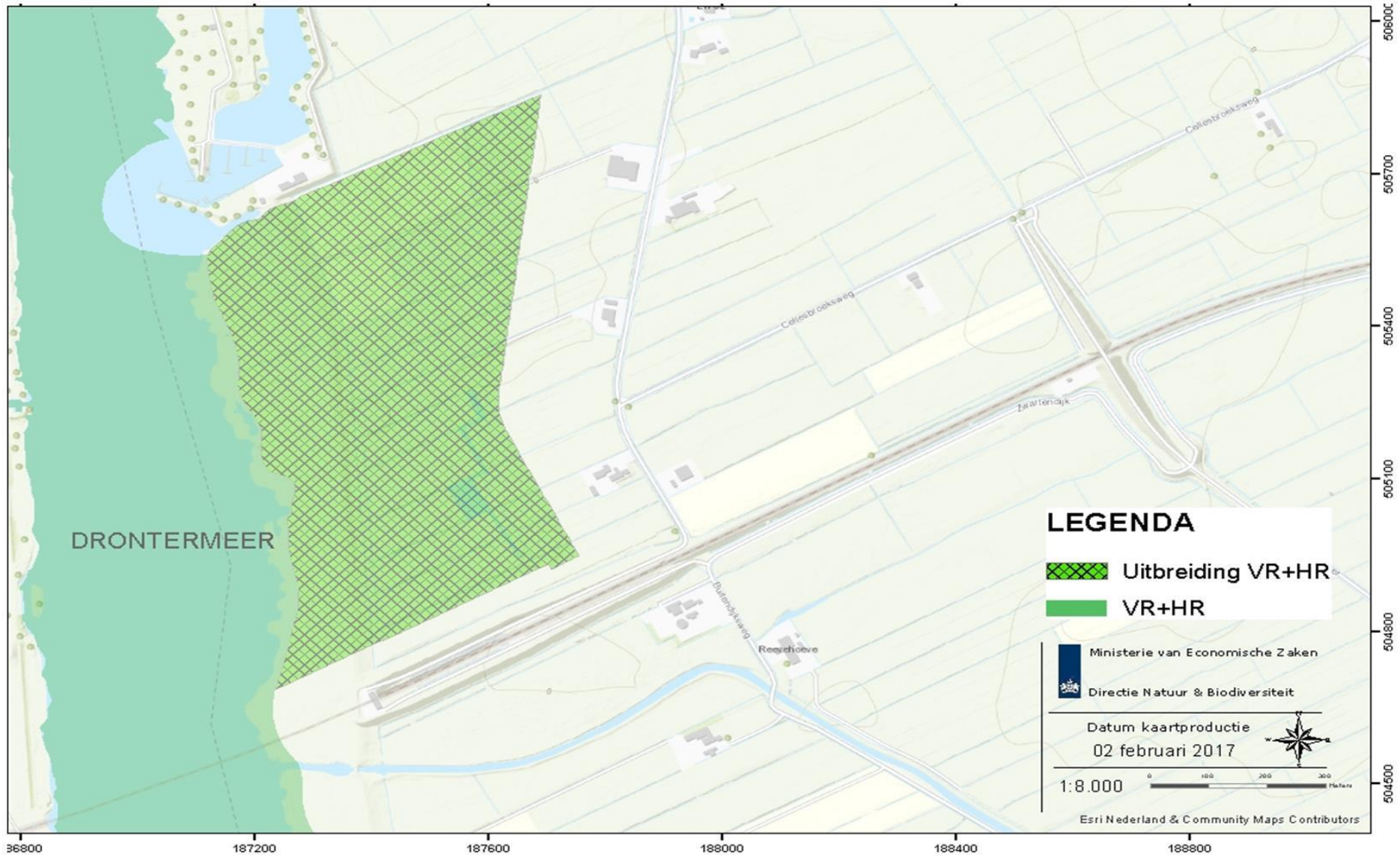
2.7 Aan paragraaf 3.4, tweede alinea van de Nota van toelichting wordt de volgende tekst toegevoegd

“Voor wat betreft de algemene exclaveringsformule gelden de volgende peildata:

- voor de gebiedsdelen die eerder zijn aangewezen als Vogelrichtlijngebied: 24 maart 2000;
- voor de gebiedsdelen die eerder op de communautaire lijst zijn geplaatst als Habitatrictlijngebied: 7 december 2004;
- voor de gebiedsdelen die zijn gewijzigd door het Natura 2000-besluit PDN/2009-076: 16 februari 2010;
- voor de uitbreiding met natuurontwikkelingsgebied aan de oostzijde van het Drontermeer: de datum van publicatie van dit wijzigingsbesluit in de Staatscourant.”

2.8 Bijlage A van de Nota van toelichting van het oorspronkelijke besluit wordt aangevuld met de kaartbijlage behorend bij dit wijzigingsbesluit.

2.9 De teksten over het beschermd natuurmonument worden verwijderd uit de Nota van toelichting bij het oorspronkelijke besluit (zie de appendix bij dit wijzigingsbesluit).

APPENDIX

'Was-wordt'-tabel aanpassingen Nota van toelichting bij het besluit van 16 februari 2010 (PDN/2009-076;Stcrt.2010, nr.2212) door van rechtswege vervallen beschermd natuurmonument

'Was-wordt'-tabel aanpassingen Nota van toelichting bij het besluit van 16 februari 2010 (PDN/2009-076; Stcrt.2010, nr.2212) door van rechtswege vervallen beschermd natuurmonument Drontermeer als gevolg van de Wet natuurbescherming

Was	Wordt
Paragraaf 2.1 Beschermden natuurmonumenten	De gehele paragraaf is verwijderd
Paragraaf 3.3, pagina 9, derde alinea: "Het (voormalige) staatsnatuurmonument Drontermeer betreft 217 ha en ligt in zijn geheel binnen het Natura 2000-gebied."	De zin is verwijderd
Paragraaf 3.3, pagina 9, vierde alinea: "De begrenzing is afgestemd op die van het (voormalige) natuurmonument Drontermeer opdat deze geheel binnen het Vogelrichtlijngebied valt"	De begrenzing is afgestemd op die van het voormalige natuurmonument Drontermeer.
Paragraaf 3.4 Toelichting bij de kaart en uitgesloten delen, 2 ^e zin: "Voor zover van toepassing is daarbij onderscheid gemaakt tussen de begrenzingen van Habitatrictlijngebied, Vogelrichtlijngebied en (voormalige) natuurmonumenten."	De zin is verwijderd
Bijlage A, pagina 31-32, op de kaarten is in rood het beschermd natuurmonument Drontermeer afgebeeld met de status VR+HR+BN	De kaarten op pagina 31-32 moeten zo geïnterpreteerd worden dat de status van de rode contouren is gewijzigd van V+HR+BN in VR+HR (=groen).
Paragraaf 5.7 Beschermden natuurmonumenten	De paragraaf is geheel verwijderd
Bijlage C, pagina 67-68, tekst 'Beschermden natuurmonumenten'	De tekst 'Beschermden natuurmonumenten' op de pagina's 67-68 is in zijn geheel verwijderd
Bijlage besluit beschermd natuurmonument Drontermeer	De bijlage is verwijderd
Kaartbladen 1-3	De legendacategorie VR+HR+BN is verwijderd; het beschermden natuurmonument is van kaartblad 1 verwijderd

Deze publicatie is een uitgave van:

Ministerie van Economische Zaken

Postbus 20401 | 2500 EK Den Haag

April 2017